

# Verksamhetsplan Tekniska förvaltningen 2018-2020

## Tekniska utskottet

**Utskottets ordförande:** Gottlieb Granberg

**Förvaltningschef:** Jesper du Rietz

### Innehållsförteckning

Dokumentbeskrivning .....	1
Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys.....	1
Förändring, utveckling och trender .....	2
Mål och uppföljning .....	2
KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.....	2
KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan. ....	3
DELAKTIGHET - medborgare och medarbetare är välinformerade och delaktiga i kommunens utveckling .....	3
KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver.....	4
Verksamhetsbeskrivning .....	5
Organisationsbeskrivning .....	5
Ekonomi.....	6
Driftbudget 2018 .....	6
Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022.....	7
Uppföljning .....	8

### Dokumentbeskrivning

*Tekniska förvaltningens verksamhetsplan består av:*

- *Verksamhetsplan Tekniska förvaltningen 2018-2020 (detta dokument) samt följande verksamhetsspecifika planer:*
  - *Verksamhetsplan Fastighetsavdelningen 2018-2020, bilaga 1*
  - *Verksamhetsplan Fritidsavdelningen 2018-2020, bilaga 2*
  - *Verksamhetsplan Gata-parkavdelningen 2018-2020, bilaga 3*
  - *Verksamhetsplan VA-avdelningen 2018-2020, bilaga 4*

*Verksamhetsplan Tekniska förvaltningen 2018-2020 (detta dokument) innehåller:*

- *Förvaltningsgemensamma skrivningar, bland annat mål kopplat till kompetensförsörjning och delaktighet för medborgarna och medarbetarna.*
- *Verksamhetsplan för Stabsenheten och Utrednings- och projekteringsenheten.*

### Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys

Värnamo kommun ska växa samtidigt som det blir allt tydligare att människans påverkan ger allvarliga konsekvenser för natur och miljö. Detta ger ett allt större krav på all verksamhet inom förvaltningen att utvecklas för att i största möjliga mån stärka ett hållbart samhällsbyggande.

Långsiktig dialog med politik och övriga förvaltningar är centralt för att kommunen ska kunna växa enligt visionen. Inte minst är ett nära samarbete med Samhällsbyggnadsförvaltningen är framgångsfaktor.

Verksamheternas behov av att växa innebär för Tekniska förvaltningen att en nära dialog med förvaltningarna kring fastighetsförsörjning är central.

Hela kommunen ska vara attraktiv att leva i och därför eftersträvas en jämn och hög kvalitet både i tätorten och i kransorterna.

### Förändring, utveckling och trender

Kommunen har begränsad erfarenhet av att snabbt växa. Tillväxt på ca 400 medborgare varje år är en ny utmaning vilket ställer krav på långsiktig planering. Arbetet med översiktsplan och att i mycket god tid beställa påbörja detaljplaner är nödvändigt om tillväxten ska ske. Minst fem år före behov ska täckas bör detaljplanearbete påbörjas om nya verksamhetslokaler ska byggas.

Tillväxten kommer generera förhållandevis höga investeringskostnader för kommunen inom överskådlig tid. Långsiktig planering som sträcker sig översiktligt i tio år och detaljmässigt i fem år bör ske. Denna planering bör dessutom ha tydliga avtryck i den långsiktiga drift- och investeringsbudgeten.

### Mål och uppföljning

KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.

Kvalitetsmål för Tekniska förvaltningens avdelningar framgår i respektive avdelnings verksamhetsplan. Nedan framgår kvalitetsmål för Stabsenheten och Utrednings- och projekteringsenheten.

#### **Stabsenheten**

##### **Utskottsmål Stab - och administration:**

*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Ge god administrativ service internt och externt

##### **Verksamhetsmål Stab och administration med indikatorer - Stabsenheten**

- Nyttjande av E-tjänster (Övergripande för hela tekniska förvaltningen): Hur många använder e-tjänsterna på tekniska förvaltningen? (Servisanmälan, flyttanmälan)

###### Indikatorer:

- Nyttjar invånarna e-tjänster - antal, fler än tidigare  
Mätmetod: 2 gånger/år d.v.s. delår och helår göra en kontroll hur många servisanmälningar och flyttanmälningar vi fått in. Enhet = antal.

- Modernisera och förenkla VA-administration

###### Indikatorer:

- Kunderna rapporterar vattenmätaravläsning digitalt. - %, bättre än tidigare  
Mätmetod. Uppföljning av statistik. Resultat en gång/år.

- Digital tidrapportering (Övergripande för hela tekniska förvaltningen)

Indikatorer:

- Antal användare som rapporterar digitalt - %, fler än tidigare

- Betala fakturor i tid

Indikatorer:

- Uppföljning av dröjsmålsränta - Kr, lägre än tidigare, 0-vision

### **Utrednings- och projekteringsenheten (UP-enheten)**

#### **Utskottsmål UP-enheten**

*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Tekniska förvaltningens anläggningsarbeten utförs på tekniskt kvalificerade underlag.

#### **Verksamhetsmål UP-enheten**

- Mål: Förse verksamheterna med kvalificerat underlag för budgetering, planering, beslut och utförande. Förstudier, Utredningar, Bygghandlingar, Projekteringsstöd

Indikatorer:

- Kvalitet ska vara lägst i nivå med jämförbara teknikkonsulters
- Kostnad ska vara högst i nivå med jämförbara teknikkonsulters

Mätning måluppfyllelse: enkäter, kvalitetsjämförelser och kostnadsjämförelser

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

*Miljömål för Tekniska förvaltningens avdelningar framgår i respektive avdelnings verksamhetsplan.*

DELAKTIGHET - medborgare och medarbetare är välinformerade och delaktiga i kommunens utveckling

#### **Utskottsmål**

*Utskottsmålen uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Vi ger god och snabb information om vår verksamhet och våra medborgare och medarbetare får svar på sina frågor.
- Medborgarna och medarbetarna är delaktiga i utvecklingen.

#### **Verksamhetsmål**

- Medborgarnas upplevelser och aspekter tas till vara på i kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Indikatorer:

- Respektive avdelnings enkäter – sammanställning av avdelningarnas enkäter - ökning av upplevd service bör ske
- Enkäten ”Kritik på teknik” genomförs vart annat år – ökning av resultat bör ske

## Tekniska utskottet

- Förvaltningen är tillgänglig för medborgarna (Övergripande för hela tekniska förvaltningen): Att ge ett svar på mail inom 24 timmar.

### Indikatorer:

- Besvarade/obesvarade mail inom 2 dagar - %, bättre än tidigare, enkät  
Mätmetod: Att under 2 dagar i mars och oktober fylla i enkät hur många mail som är besvarade, obesvarade, som är interna respektive externa etc. Samma veckor varje år

### Aktiviteter

Medvetandegöra att politiker i Värnamo kommun har bestämt att medborgaren ska få svar inom 24 h (24-timmars regel).

- Förvaltningen är tillgänglig för medborgarna (Övergripande för hela tekniska förvaltningen): Hur bra är telefontillgängligheten på Tekniska förvaltningen?

### Indikatorer:

- Svarar vi i telefon - %, bättre än tidigare  
Mätmetod: Att under 1 vecka (måndag-fredag) i mars och oktober ta fram var telefonsamtalen går och om vi svarar eller inte. Samma jämförelseveckor varje år.

### Aktiviteter:

Påtala förväntningar och mål inom TF, Analysera resultatet och presentera detta

- Snabb hantering av felanmälan

### Indikatorer:

- Ge svar på anmälda ärenden i Infracontrol inom 24h. - %, bättre än tidigare  
Mätmetod: Uppföljning i Infracontrol. Resultat två gånger/år (delår, helår).

- Medarbetarna är delaktiga i kvalitets- och utvecklingsarbetet

### Indikatorer

- Medarbetarundersökning och uppföljning av resultat – ökning bör ske
- Förvaltningens/respektive avdelnings målstyrning och resultat- och ekonomiuppföljning är känd och åtkomlig. Genomgång inom respektive avdelning

vid APT (minst i) samband med delårs- och årsredovisning. – Grad av genomförande följs upp

- Målstyrning och resultat är åtkomlighet på nätverk och webb – Grad av genomförande följs upp

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

## **Utskottsmål**

*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Förvaltningen jobbar långsiktigt för att säkerställa kompetensförsörjning med fokus på specifika ”trånga sektorer”.

### Verksamhetsmål

- En attraktiv arbetsplats där medarbetare med rätt kompetens kan rekryteras  
Indikatorer: Utarbetas kommungemensamt senare, kompetensutbildningsplan, trainee, etc
- En attraktiv arbetsplats där vi utvecklar och behåller våra medarbetare  
Indikatorer: Utarbetas kommungemensamt senare

### Verksamhetsbeskrivning

*Verksamhetsbeskrivningar för Tekniska förvaltningens avdelningar framgår i respektive avdelnings verksamhetsplan.*

Tekniska förvaltningen leds av förvaltningschef med ledningsgrupp. Förvaltningen arbetar som en enhetlig organisation där stor del av styrkan ligger i organisationsöverskridande ansvar och ömsesidigt stöd. Förvaltningen leds med uppdragsstyrning där verksamhetsplan med budget är det viktigaste styrdokumentet. Avdelningschefer har hög grad av handlingsfrihet i hur de löser uppdraget och disponerar resurser inom respektive ram. Förvaltningen har gemensam budget och det är det totala resultat som ligger i fokus.

*Beskrivningar för Stabsenheten och Utrednings- och projekteringsenheten framgår nedan.*

#### Stabsenheten

Stabsens uppdrag är att serva förvaltningens avdelningar gällande det administrativa. Exempel är fakturahantering, tidrapportering, va-kundtjänst, utskottets handlingar, ekonomiuppföljning o löneadministration. Staben består av 7 handläggare o administratörer samt en enhetschef.

#### Utrednings- och projekteringsenheten...

Utrednings- och projekteringsenheten är förvaltningens interna teknikkonsultgrupp och består av fem ingenjörer samt en projekteringschef. Enheten är uppbyggd och anpassad för verksamhetens normala behov och efterfrågan. Enhetens uppdrag är utredning, projektering och kalkylering i respektive arbetsområden.

Uppdragen består av utredningar, förstudier, detaljprojektering, kalkylering av bl.a. nya exploateringsområden, gator och vägar, gång- och cykelvägar, VA-ledningar, dagvattenanläggningar, parker och allmänna platser.

### Organisationsbeskrivning

*Avdelningarnas organisation framgår i respektive plan.*

Tekniska förvaltningen består av:

- Chef (1 pers)
- Stabsenhet (ca 9)
  - Chef
  - Ekonomer (2)
  - Utskottssekreterare (1)
  - Personaladministratör (1)
  - VA-administratörer (2)
  - Handläggare (2)

# Verksamhetsplan Tekniska förvaltningen 2018-2020

## Tekniska utskottet

- Utrednings- och projekteringsenhet (7)
  - Chef
  - Projekteringsingenjörer, anläggning (5)
  - Projektör, parker och grönytor (1)
- Fastighetsavdelning (80)
- Fritidsavdelning (20)
- Gata/parkavdelning (60)
- VA/avfallsavdelning (20)

### Ekonomi

#### Driftbudget 2018

Ekonomiska ramar för avdelningen och dess olika områden framgår i driftbudget för 2018.

De ekonomiska ramarna ser lite olika ut för avdelningarna på förvaltningen. Det finns en skattefinansierad budgetram som tillfaller avdelningarna gata/park, fritid och övrig fastighetsverksamhet. Fastighetsförvaltningen finansieras via internhyrorna. VA och avfall är avgiftsfinansierade via taxor och ska följa dessa regelverk.

Det är väsentligt att driftbudget växer i takt med investeringsprojektens genomförande, dvs i takt med att kommunen växer. I projektblad för investeringsprojekten framgår vilket ökat behov av driftmedel projektet genererar. Full täckning i ram för tillväxten kan förmodat inte påräknas varför utveckling av metoder och teknik är nödvändig.

<b>DRIFTVERKSAMHET</b>	<b>Bokslut</b>	<b>Bokslut</b>	<b>Budget</b>	<b>Budget</b>	<b>Budget</b>	<b>Budget</b>
<i>Nettobelopp i tkr utan decimal</i>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>
Tekniska utskottet	-305	-153	0			
Administration tekniska förvaltningen	1 794	720	552			
Fastighetsförvaltning	-302	1 680	1 900			
Övrig fastighetsverksamhet	4 998	3 073	2 832			
Fastighetsprojekt	1 856	84				
Parker	8 167	7 107	8 230			
Skog o kalkning	-1 829	-2 845	-3 000			
Gator o vägar	34 225	30 560	30 281			
Vatten och avlopp	-3	0	0			
Driftsbidrag	500	500	500			
Avfall	0	0	0			
Turistverksamhet	168	159	135			
Fritidsverksamhet	-50	6	9 070			
Fritidsanläggningar	33 575	30 758	30 681			
Föreningar	19	0	3 219			
Miljöåtgärder	24	-20	0			
<b>NETTOKOSTNAD</b>	<b>82 837</b>	<b>71 629</b>	<b>84 400</b>	<b>81 484</b>	<b>81 437</b>	<b>81 440</b>

# Verksamhetsplan Tekniska förvaltningen 2018-2020

## Tekniska utskottet

*Personal (Underlag erhålls från personalavdelningen)*

Nyckeltal	2015	2016	Förändring % 2015-16
<b>Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, grundanställningar (per 161231)</b>	164	173	+5,5 %
<b>Sjukfrånvaro i % (helår)</b>	4,51	4,49	-0,02 procentenheter
<b>Medelsysselsättningsgrad i %, tillsvidareanställda, grundanställningar (per 161231)</b>	97,7	97,6	-0,1 procentenheter
<b>Personalomsättning i %, tillsvidareanställda (helår)</b>	7,1	5,7	-1,4 procentenheter

Pensionsavgångar	2015	2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
Antal	6	3	7	2	10	4

Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022

I det separata underlaget för investeringar 2018 samt investeringsplan 2019-2022 framgår vilka projekt som bör utföras för att Värnamo kommun ska leva upp till "vision 2035" samt utföra stora underhållsinsatserna inom VA. Investeringar för avfall lyfts bort eftersom Värnamo kommun arbetar med skapandet av ett kommunalförbund för GGVV (Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo).

Investeringsprojekten löper under ett eller flera år. Tilläggsbudgetering avser del i resultatbalansering från budgetåret och del av investeringar som inte är avslutade vid årsskiftet. Tekniska förvaltningen jobbar kontinuerligt med bättre planeringar av projekten för att minska tilläggsbudgeteringen. Viktig är att stärka planeringen från politiskt beslut, detaljplanearbete, projektering, upphandling, utförande, slutredovisningar m.m.

Exempel på åtgärder för att öka precisionen gällande investeringsplan med budget är:

- Uppdatera investeringsplan med budget utefter de förändringar som skett före fastställande sker i slutet av året, dvs verklighetsanpassning.
- Vid planering av kommande verksamhetsår måste genomförandedelen bli tydligare gällande när under året projekt påbörjas och avslutas, vem som gör det, upphandling etc.
- Intrimning av nytt processororienterat arbetssätt från 2017-04-01, vilket bland annat tydliggör projektledningsfunktionen.
- Processororienterat arbetssätt ska vara styrande med utgångspunkt från när projekten ska vara klara. Här är tidsaxel med tid för delleverans och slutleverans viktiga instrument.
- Rutiner för avslut av projekten samt slutredovisning görs enhetligt och tydligare inom förvaltningen.

# Verksamhetsplan Tekniska förvaltningen 2018-2020

## Tekniska utskottet

<b>Projektnamn/Projektgruppering</b>		<b>Budget 2018</b>	<b>Plan 2019</b>	<b>Plan 2020</b>	<b>Plan 2021</b>	<b>Plan 2022</b>
<i>Belopp i tkr utan decimal</i>	<i>Projektblad nr</i>					
<i>KF skattefinansierad vht</i>		62 500	120 700	115 700	177 500	196 200
<i>TU skattefinansierad vht</i>		84 585	59 025	69 542	76 499	76 082
<i>KF avgiftfinansierad vht</i>		6 000	16 500	20 300	40 300	38 100
<i>TU avgiftfinansierad vht</i>		30 000	21 900	11 300	18 300	20 500
<b>SUMMA INVESTERINGAR</b>		<b>183 085</b>	<b>218 125</b>	<b>216 842</b>	<b>312 599</b>	<b>330 882</b>

### Uppföljning

Uppföljning av målluppfyllnad och ekonomiskt resultat kommer ske årligen:

- Mars – prognosrapport
- Maj-prognosrapport
- Delårsredovisning
- September-prognosrapport
- Årsredovisning

Efterhand som indikatorerna är inarbetade kommer de följas i Hypergene.



**Utskottets ordförande:** Gottlieb Granberg

**Förvaltningschef:** Jesper du Rietz

**Avdelningschef:** Claes Karlsson

### Innehållsförteckning

Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys.....	1
Förändring, utveckling och trender .....	2
Mål och uppföljning .....	2
KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.....	2
KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan. ....	3
Verksamhetsbeskrivning .....	3
Organisationsbeskrivning .....	4
Ekonomi.....	4
Driftbudget 2018 .....	4
Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022.....	4

### Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys

Det råder högtryck inom byggbranschen, inte minst för att möta brist på bostäder i landet. Påverkan blir att anbud riskerar att dra ut på tiden och att kostnadsnivåerna ökar. Denna faktor förutsätter framförhållning i fastighetsprocessen.

Kommunens fastighetsförsörjning är beroende av långsiktig planering för att upprätthålla en hög kvalitet och för att kunna möta verksamheternas behov kvantitativt. Som riktmärke kan antas att om byggnation innebär detaljplansförändring så tar det fem år från politiskt beslut till att lokalerna är klara att användas.

Slutsatsen av ovan är att beslut behöver fattas gällande nybyggnation och större investeringsbehov med fem års framförhållning i detalj för att möta både kommunens behov av att omhänderta befintligt fastighetsbestånd samt möjliggöra att kommunens verksamhet ska kunna växa i takt med att kommunens vision uppnås.

Fastighetsavdelningen är lokalförsörjningsansvarig i Värnamo kommun vilket innebär ansvar för förvaltning av kommunens fastigheter och inhyrning av lokaler samt nybyggnation för att möta kommunens behov av verksamhetslokaler.

Lokalförsörjningen ska vara självfinansierad av internhyror och tillhörande tjänster exempelvis lokalvård och fastighetsservice.

Alla tjänster och verksamheter kopplat till investeringar finansieras via respektive investeringsprojekt.

Respektive förvaltning är uppdragsgivare och har att definiera sitt behov av lokaler på kort och lång sikt. Fastighetsavdelning för dialog med förvaltningarna för att möta behovet på kort och lång sikt.

#### Förändring, utveckling och trender

Nybyggnation görs enligt Miljöprogram för byggnader där vi är medlemmar och objekten certifieras i systemet, exempelvis Klöverängen 2016.

Utvecklingen går mot allt större fokus på god inomhusmiljö, exempelvis giffria förskolor, bra ventilation, med flera åtgärder, inom ramen för hållbart byggande.

Kompetensutveckling inom fastighetsskötsel och teknisk drift utvecklas i takt med att systemen blir allt mer komplicerade.

För att möta behovet av samverkan mellan förvaltare och servicepersonal vad gäller drift- och underhåll genomförs omorganisation av den tekniska fastighetsförvaltningen 2017-2018.

#### Mål och uppföljning

KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.

#### Utskottsmål:

*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Tillhandahåller attraktiva lokaler till den kommunala verksamheten.
- Verka för hållbarhet och god inomhusmiljö
- Tillhandahålla avtalad fastighetsservice till den kommunala verksamheten.

#### Verksamhetsmål med indikatorer:

- Förvaltningarnas behov av lokaler tillgodosedda

##### Indikatorer:

- Lokalförsörjningsplan finns och är uppdaterad - Grad
- Lokalförsörjningsplan följs - Grad
- Följs investeringsbudget samt investeringsplan (5 år) - Grad

- Optimera drift och underhåll av fastigheter

##### Indikatorer:

- Underhållsplaner finns och är reviderade - Grad
- Underhållsplaner följs - Grad
- Skötselplaner finns och är reviderade - Grad
- Skötselplaner följs - Grad
- Felavhjälpande underhåll - Antal, styck, bättre än tidigare
- Driftlarm - Antal, styck, bättre än tidigare

- **Ändamålsenlig och miljövänlig lokalvård**

##### Indikatorer:

- Certifierad personal - Mål 100%
- Kvalitetskontroller – Grad, Genomförs och utfall

- En god och säker arbetsmiljö

Indikatorer:

- Analys av verksamheten genomförs, bland annat skyddsronder
- Åtgärdsplaner efter skyddsronder genomförs och dokumenteras
- Tillbudsrapportering genomförs

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

**Utskottsmål:**

- Fastighetsavdelningen ska implementera gällande miljöprogram och identifiera framtida vägval för ökad hållbarhet  
*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

**Verksamhetsmål med indikatorer:**

- Hållbart byggande  
Indikator
  - Certifierad nybyggnation. Grad
- Energibesparing  
Indikator
  - Energiförbrukningsaktiviteter - Antal, styck
- Minskad nyttjande av kemikalier  
Indikator
  - Kemikaliefri lokalvård - Grad

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltar kommunens samtliga fastigheter.

Fastighetsavdelningen ansvarar för dialog med förvaltningarna som en del av lokalförsörjningsuppdraget. Förvaltningarna specificerar sitt behov och lägger fram kostnadsram.

Fastighetsavdelningen lämnar förslag för att möta verksamheternas behov inom deras budget.

Verksamhetsservice kopplat till lokaler sker enligt avtal med respektive verksamhet.

Avdelningen svarar för lokalvård i huvuddelen av kommunens verksamhetslokaler.

Genomför förstudier, förprojektering, projektering, upphandling och projektledning samt slutbesiktning av såväl mindre som större renoveringar och nybyggnationer.

### Organisationsbeskrivning

Fastighetsavdelningen består av:

- Fastighetschef (1 pers)
- Fastighetsförvaltning (25)
- Lokalvård (50)
- Projektledning av förvaltningens fastighets- och anläggningsprojekt (5)

### Ekonomi

Driftbudget 2018

Ekonomiska ramar för avdelningen och dess olika områden framgår i driftbudget för 2018.

Förvaltningens fastighetsverksamhet finansieras främst genom internhyror och till mindre del av arrenden och externa hyresintäkter.

Internhyror justeras med konsumentprisindex (KPI). Relativt måttliga höjningar av KPI motsvarar inte våra kostnadsökningar för löner och övrigt vilket medför att internhyressystemet på sikt blir underfinansierat.

För att kunna utföra rivningar av byggnader i önskad takt behövs årliga anslag.

Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022

Beslutade investeringar för Fastighetsavdelningen framgår i investeringsbudget 2018

Lokalförsörjningsplanen ska ligga till grund för fastighetsinvesteringar som initieras och beslutas av respektive nämnd. Respektive nämnd finansierar byggnation med ökade internhyreskostnader.

Investeringsbudgeten beslutas av kommunfullmäktige.

**Utskottets ordförande:** Gottlieb Granberg

**Förvaltningschef:** Jesper du Rietz

**Avdelningschef:** Johan Arvidsson

### Innehållsförteckning

Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys.....	1
Förändring, utveckling och trender .....	2
Mål och uppföljning .....	3
KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.....	3
KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.....	10
Verksamhetsbeskrivning .....	10
Organisationsbeskrivning .....	11
Ekonomi.....	11
Driftbudget 2018.....	11
Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022.....	12

### Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys

Värnamo kommun ska växa och visionen för fritidsverksamheten är ”Aktiv fritid med stärkt folkhälsa i en attraktiv kommun”. Detta ställer krav på kontinuerligt utvecklingsarbete för fritidsverksamheten.

Det kommer nästan dagligen ut forskningsstudier som på olika sätt visar på betydelsen av fysisk aktivitet för såväl fysiskt som psykiskt välbefinnande – en stärkt folkhälsa. Fritidsverksamhetens utveckling ska därför vara forskningsbaserad. En viktig komponent i vårt arbete för detta är Värnamo Hälsocenter. Vi ser att vi behöver bygga vidare på det koncept som finns för Värnamo Hälsocenter och genom det skapa än bättre förutsättningar för fler att vara fysiskt aktiva.

Grundläggande är att ta vara på och utveckla de goda värden vi har, inte minst de naturnära kvaliteter som finns, fantastiska strövområden, sjöar och vattendrag, ett väl utbyggt vägnät och en lagom kuperad terräng. Alla dessa platser utgör naturliga arenor som lockar till fysisk aktivitet.

För att Värnamo kommun över tid ska kunna realisera visionen behöver vi kunna erbjuda moderna kvalitativa anläggningar som svarar mot dagens och framtidens krav. Idag upplever vi att såväl kvantitet, standard och kvalitet och ändamålsenlighet behöver stärkas. Även behov av stora investeringar i nya anläggningar kan bli aktuellt, t.ex. ny simhall och ny ishall kan bli aktuellt.

# Verksamhetsplan Fritidsavdelningen 2018-2020

## Tekniska förvaltningen – tekniska utskottet

Bilaga 2

### Förändring, utveckling och trender

Fritidsverksamheten ska fokusera på kontinuerligt förändrings-, förbättrings- och utvecklingsarbete med kunden i fokus. Vår kund är alla som är potentiella användare i/besökare till våra arenor, eller som på olika sätt kommer i kontakt med oss.

Visionen är tydligt inriktad på att så många medborgare som möjligt har en aktiv fritid, det vill säga breddidrott är i centrum. Dock samspelar bredd- och elitidrott och de är delvis beroende av varandra. Elitidrott sätter Värnamo på kartan, bidrar till ökad aktivitet på bredden och stärker dessutom attraktionskraft för kommunen.

Vid prioriteringar är det antalet aktivitetstimmar, värde och attraktivitet i förhållande till resursinsatsen som är avgörande.

För att skapa förutsättningar för god hälsa genom en aktiv fritid behövs riktade insatser för utvalda målgrupper, exempelvis satsningar inriktade på vissa åldrar, jämlikhet eller funktionsnedsatthet. Vid varje initiativ och investering ska vi väga in möjligheterna att så många som möjligt bereds möjlighet att använda dem.

En tydlig trend är att människor vill kunna motionera och utöva fysisk aktivitet när de vill/har möjlighet utan att vara bundna vid bokade tider i träningshallar osv. Vi möter upp denna trend med att skapa fler och varierande möjligheter till spontanidrott.

Vi behöver skapa enkla och flexibla sätt att boka anläggningar, så att vi gör det enkelt och intuitivt för våra kunder att hitta lediga tider och boka dem. Vår kund kan vara en förening, invånare i Värnamo eller tillfälliga besökare till Värnamo.

I Värnamo är vi stolta över vår rika föreningskultur. Vi bygger vidare på detta och stödjer föreningar som etableras för att ytterligare bredda utbudet av aktiviteter. Samtidigt ska vi göra det enklare för personer som inte är organiserade i föreningar.

Vidare stödjer vi initiativ som lockar besökare, publik eller deltagare vid evenemang, eller deltagare vid träningsläger eller dylikt till Värnamo, då dessa är viktiga för att öka Värnamos attraktionskraft.

Utgångspunkten är att all fritidsverksamhet utgår från kunden. Utan kunden finns vi inte till. Kunden får ett sådant bemötande och upplevelse vid användning av våra arenor att de trivs hos oss och vill komma tillbaka. Under 2017 implementerades detta synsätt i fritidsavdelningen.

Under 2017 arbetade vi i första hand med:

- Lista med aktiviteter som vi med små medel kan genomföra som har positiv påverkan på totalen, för respektive enhet, "Low hanging fruits".
- Föra ut vårt "kundbudskap" i organisationen.
- Fastställa de mål som vi har för verksamheten samt de indikatorer som ska hjälpa oss se om vi är på rätt väg eller ej.
- Där det är möjligt börjar vi mäta för att lära inför 2018.

Under 2018 fullföljs kvalitets- och målstyrningsarbetet och fokus är att vi:

- Definierar mätmetoder och mål för prioriterade indikatorer
- Mäter utfall mot dessa mål och jobbar kontinuerligt med att förbättra dessa indikatorer som ska hjälpa oss nå våra definierade mål
- Sammantaget blir en målstyrd fritidsorganisation.

Mål och uppföljning

KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.

### Utskottsmål:

*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

Befrämja aktiv fritid och stärkt folkhälsa i en attraktiv mänsklig tillväxtkommun på kort och lång sikt:

- Kommunens fritidsverksamhet präglas av en stark servicekänsla och kundfokus, proaktivitet, professionalitet, samordning och effektivt resursnyttjande.
- Medborgare, besökare, föreningar och andra intressenter upplever kommunens fritidsarenor som attraktiva och ändamålsenliga med ett tydligt fokus på folkhälsa.
- Värnamo kommuns fritidsverksamhet stärker kommunens attraktionskraft och är starkt bidragande till att realisera målet i vision 2035.

### Verksamhetsmål med indikatorer:

#### Förvaltningsmål

- Aktivt verka för fysisk aktivitet, en aktiv fritid och välbefinnande.

#### Indikatorer:

- Indikatorer är mätning av aktivitetstimmar i relation till antalet ungdomar i aktuell ålder, ökar detta i jämförelser mellan åren?
- Professionell dialog och stark servicekänsla kännetecknar alla kontakter med kommunens fritidsverksamhet.

#### Indikatorer:

- Andel av föreningarna som avdelningen haft dialogmöte med.
- Enkätundersökning med alla föreningar som får bidrag och 25% av övriga föreningar.
- Användarenkät vid respektive anläggning, specifika anläggningar beslutas.
- Alla, oavsett könstillhörighet, etnicitet, trosuppfattning, fysiskt eller psykiskt funktionshinder, ska ges samma möjlighet till tillgång till våra arenor och en rik och aktiv fritid

#### Indikatorer:

- Policy finns och är känd – uppföljning vid dialogmöten
- Funktionshinderanpassning vid nybyggnation och renovering

# Verksamhetsplan Fritidsavdelningen 2018-2020

## Tekniska förvaltningen – tekniska utskottet

Bilaga 2

- Fritidsverksamhet ska kännetecknas av en effektiv användning av resurser för att kort- och långsiktigt leverera största möjliga värde och attraktivitet.

Indikatorer:

- Aktivitetstimmar per anläggning
- Kostnad per Aktivitetstimme
- Nyttjandegrad per anläggning

- Verksamheten ska kännetecknas av ett proaktivt förbättrings- och utvecklingsarbete för att kontinuerligt utvecklas oss till förändrade förutsättningar i vår omvärld.

Indikatorer:

- Deltagande i olika forum - forum beslutas och deltagandet värderas vid årets slut.
- Tagit del av relevanta studier – Vid årets slut värderas och beskrivs om avdelningen tagit del av studier mm.

### Mål och verksamhetsplan för respektive enhet i fritidsavdelningen

OBS: \*markerad indikator (och kursiv text) är avdelningsspecifik uppföljning för avdelningens inre kvalitetsarbete.

Föreningsservice	<p><u>Mål</u></p> <p>Med stark servicekänsla och kundfokus och effektiv resursanvändning tillhandahålla en professionell, effektiv och samordnad service.</p> <p><u>Indikatorer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hög servicenivå och kundfokus - Enkätundersökning</li> <li>• Aktivitetstimmar/kostnad (bidrag)</li> <li>• <i>Dialogmöte med föreningarna genomförd*</i></li> <li>• <i>Nyttjandegrad/anläggning (bokningsanalys)*</i></li> <li>• <i>Stöd till antal föreningsprojekt*</i></li> </ul>
<p><b>Verksamhetsplan för föreningsservice:</b></p> <p>Vi verkar proaktivt för att stödja och ge föreningar bästa möjliga förutsättningar för att bedriva och utveckla sin verksamhet.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vi ställer samman och exekverar lista med aktiviteter som vi med små medel kan genomföra som har positiv påverkan måluppfyllelse, ”Low hanging fruits”</li> <li>• Vi bjuder in till föreningsträffar där vi informerar och ger möjlighet till dialog. <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 Säkra gruppering så att alla föreningar som använder våra arenor bjuds in till någon föreningsträff</li> <li>○ Vi ser över och fastställer vårt syfte med föreningsträffarna och baserat på det uppdaterar vi ev. agendan</li> <li>○ 2018 och framåt ska alla aktuella föreningar få en inbjudan att delta vid föreningsträff</li> <li>○ Alla föreningsträffar genomförs med det uppdaterade syftet och agendan</li> </ul> </li> <li>• Vi mäter kundens upplevelse av kontakten med oss för att få underlag för ett kontinuerligt förbättringsarbete.</li> </ul>	



<ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 utformar vi enkäten och testar den på 25 föreningar (elektronisk enkät)</li> <li>○ 2018 ska vi använda enkäten för att be föreningen om återkoppling efter varje kontakt vi haft</li> <li>● Vi jobbar med att aktivt marknadsföra de tider som ev. finns/blir lediga för att optimera beläggningen i våra anläggningar             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 ska vi hitta formerna för detta</li> <li>○ 2018 jobbar vi med att kontinuerligt lägga ut och marknadsföra disponibla tider för bokning</li> </ul> </li> <li>● Vi bryter ner antalet aktivitetstimmar i typ av anläggning/idrott (inomhus, ishall, simhall, fotboll, övrigt), pojkar/flickor och ställer det mot totala kostnaden för respektive anläggningstyp. Därmed får vi också in en grov indelning av bidragskostnaderna för motsvarande nedbrytning             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 undersöker vi formerna för hur detta kan göras                 <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Målet är att ta fram och testa under 2017 för att få lite erfarenhetstal och kunna sätta mål för 2018.</li> </ul> </li> <li>○ 2018 börjar vi redovisa detta och jämföra mot målvärden</li> </ul> </li> <li>● Vi håller koll på hur många föreningsprojekt som vi stödjer administrativt             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 börjar vi hålla koll på det månad för månad. Så enkelt som möjligt</li> </ul> </li> </ul>	
<p>Arenaservice</p>	<p><u>Mål</u></p> <p>Med stark servicekänsla, kundfokus och effektiv resursanvändning tillhandahålla attraktiva arenor och andra betingelser i linje med efterfrågad kvalitet och tillgänglighet</p> <p><u>Indikatorer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Dialogmöte med föreningarna genomförd</li> <li>● Aktivitetstimmar/kostnad (per anläggning)</li> <li>● <i>Enkätundersökning*</i></li> <li>● <i>Finns underhålls-, drift- och skötselplaner för anläggningarna?*</i></li> <li>● <i>Följs underhålls-, drift- och skötselplaner för anläggningarna?*</i></li> <li>● <i>Antal felanmälningar*</i></li> <li>● <i>Tid för att åtgärda felanmälningar*</i></li> <li>● <i>Minimera övertidstimmar*</i></li> <li>● <i>Åtgärder för att minska användning av fossila drivmedel*</i></li> </ul>
<p><b>Verksamhetsplan för arenaservice:</b></p> <p>Vi verkar proaktivt för att stödja och ge våra kunder (föreningar och privatpersoner) bästa möjliga upplevelse av användning av våra arenor och kontakten med oss.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Vi ställer samman och exekverar lista med aktiviteter som vi med små medel kan genomföra som har positiv påverkan måluppfyllelse, ”Low hanging fruits”</li> <li>● Vi bjuder in till föreningsträffar där vi informerar och ger möjlighet till dialog.             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 Säkra gruppering så att alla föreningar som använder våra arenor bjuds in till någon föreningsträff</li> </ul> </li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Vi ser över och fastställer vårt syfte med föreningsträffarna och baserat på det uppdaterar vi ev. agendan</li> <li>○ 2018 och framåt ska alla aktuella föreningar få en inbjudan att delta vid föreningsträff</li> <li>○ Alla föreningsträffar genomförs med det uppdaterade syftet och agendan</li> <li>● Vi mäter kundens upplevelse av kontakten med oss för att få underlag för ett kontinuerligt förbättringsarbete.             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 utformar vi enkäten och testar den på 25 föreningar (elektronisk enkät)</li> <li>○ 2018 ska vi använda enkäten för att be föreningen om återkoppling efter varje kontakt vi haft</li> </ul> </li> <li>● Vi bryter ner antalet aktivitetstimmar i typ av idrott (inomhus, ishall, simhall, fotboll, övrigt), pojkar/flickor             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 undersöker vi formerna för hur detta kan göras</li> <li>○ 2018 börjar vi redovisa detta</li> </ul> </li> <li>● Vi har en sammanställd lista över alla anläggningar som vi ansvarar för             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ En kolumn indikerar genom datum för senaste version av planen, att planen finns</li> <li>○ Nästa kolumn indikerar genom datum när senaste underhållet skedde</li> <li>○ 2017 skapar vi denna lista och skapar en plan</li> <li>○ 2018 jobbar vi med denna lista</li> </ul> </li> <li>● Vi har system för att rapportera, kategorisera och prioritera felanmälningar             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 utreder vi hur vi ska göra detta, inklusive felkategorier och kriterier för prioriteringar</li> <li>○ 2018 och framåt jobbar vi med att följa upp detta</li> <li>○ 2019 sätter vi mål och följer upp mot målen</li> </ul> </li> <li>● Genom tidsstämpling beräknar vi genomsnittlig tid för att åtgärda olika prioriterade felanmälningar             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 utreder hur detta kan lösas. Behöver ju fångas, som kompletterande information, vid tidrapportering.</li> <li>○ 2018 och framåt jobbar vi med att följa upp detta</li> <li>○ 2019 sätter vi mål och följer upp mot målen</li> </ul> </li> </ul>
<p>Simhallen</p>	<p><u>Mål</u> Med stark servicekänsla och kundfokus och effektiv resursanvändning tillhandahålla en attraktiv simhall i linje med efterfrågad kvalitet och tillgänglighet</p> <p><u>Indikatorer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● Dialogmöte med föreningarna genomförd</li> <li>● Badgäster i förhållande till total befolkning</li> <li>● Badgäster i förhållande till kostnad</li> <li>● Aktivitetstimmar/kostnad</li> <li>● <i>Enkätundersökning*</i></li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>• <i>Finns underhålls-, drift- och skötselplaner för anläggningarna?*</i></li><li>• <i>Följs underhålls-, drift- och skötselplaner för anläggningarna?*</i></li><li>• <i>Antal felanmälningar*</i></li><li>• <i>Tid för att åtgärda felanmälningar*</i></li><li>• <i>Minimera övertidstimmar*</i></li><li>• <i>Åtgärder för att minska negativ miljöpåverkan*</i></li></ul>
<p><b>Verksamhetsplan för simhallen:</b></p> <p>Vi verkar proaktivt för att stödja och ge våra kunder (föreningar och privatpersoner) bästa möjliga upplevelse av kontakten med oss och, om förening, bästa möjliga förutsättningar för att bedriva och utveckla sin verksamhet.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Vi ställer samman och exekverar lista med aktiviteter som vi med små medel kan genomföra som har positiv påverkan måluppfyllelse, ”Low hanging fruits”</li><li>• Vi bjuder in till föreningsträffar där vi informerar och ger möjlighet till dialog.<ul style="list-style-type: none"><li>○ 2017 Säkra gruppering så att alla föreningar som använder våra arenor bjuds in till någon föreningsträff</li><li>○ Vi ser över och fastställer vårt syfte med föreningsträffarna och baserat på det uppdaterar vi ev. agendan</li><li>○ 2018 och framåt ska alla aktuella föreningar få en inbjudan att delta vid föreningsträff</li><li>○ Alla föreningsträffar genomförs med det uppdaterade syftet och agendan</li></ul></li><li>• Vi mäter kundens upplevelse av kontakten med oss för att få underlag för ett kontinuerligt förbättringsarbete.<ul style="list-style-type: none"><li>○ 2017 utformar vi enkäten och testar den på 25 föreningar (elektronisk)</li><li>○ 2018 ska vi använda enkäten för att be föreningen om återkoppling efter varje kontakt vi haft</li></ul></li><li>• Vi bryter ner antalet aktivitetstimmar i simhall, pojkar/flickor<ul style="list-style-type: none"><li>○ 2017 undersöker vi formerna för hur detta kan göras</li><li>○ 2018 börjar vi redovisa detta</li></ul></li><li>• Vi har en sammanställd lista<ul style="list-style-type: none"><li>○ En kolumn indikerar genom datum för senaste version av planen, att planen finns</li><li>○ Nästa kolumn indikerar genom datum när senaste underhållet skedde</li><li>○ 2017 skapar vi denna lista och skapar en plan</li><li>○ 2018 jobbar vi med denna lista</li></ul></li><li>• Vi har system för att rapportera, kategorisera och prioritera felanmälningar<ul style="list-style-type: none"><li>○ 2017 utreder vi hur vi ska göra detta, inklusive felkategorier och kriterier för prioriteringar</li><li>○ 2018 och framåt jobbar vi med att följa upp detta</li><li>○ 2019 sätter vi mål och följer upp mot målen</li></ul></li></ul>	

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Genom tidsstämpling beräknar vi genomsnittlig tid för att åtgärda olika prioriterade felanmälningar             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2017 utreder hur detta kan lösas. Behöver ju fångas, som kompletterande information, vid tidrapportering.</li> <li>○ 2018 och framåt jobbar vi med att följa upp detta</li> <li>○ 2019 sätter vi mål och följer upp mot målen</li> </ul> </li> </ul>	
<p>Hälsocenter</p>	<p><u>Mål</u> Med stark servicekänsla och kundfokus och effektiv resursanvändning tillhandahålla behovsanpassad och efterfrågad coaching för en hälsosam och aktiv livsstil</p> <p><u>Indikatorer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Enkätundersökning som utvärdering av FaR-programmet respektive andra delar av vår verksamhet</li> <li>• Antal klienter/år till FaR respektive till hälsocenter</li> <li>• Kostnad/klient</li> <li>• <i>Dialogmöte med våra huvudintressenter genomfört*</i></li> <li>• <i>Väntetid – hur stor andel klienter inom 1 månad och 2 månader*</i></li> <li>• <i>Hur stor andel av klienterna fullföljer programmet och är aktiva efter avslutat program, respektive efter 12 månader*</i></li> <li>• <i>Genomsnittligt antal deltagare per gruppaktivitet och föreläsning*</i></li> </ul>
<p><b>Verksamhetsplan för hälsocenter:</b> Vi tillhandahåller en behovsanpassad och efterfrågad coaching för en hälsosam och aktiv livsstil.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vi ställer samman och exekverar lista med aktiviteter som vi med små medel kan genomföra som har positiv påverkan måluppfyllelse, ”Low hanging fruits”</li> <li>• För att kunna öka volymen utan att utöka administration behöver vi:             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Fastställa vad vi behöver och vilken nytta vi ser att vi kan skapa</li> <li>○ Undersöka vilka system som finns som kan ge oss stöd för bokningar/kallelser/enkel journalföring</li> <li>○ Välja system</li> <li>○ Ev. upphandling</li> <li>○ Plan för implementering</li> <li>○ Implementering</li> <li>○ Mäta att vi realiserar den nytta vi förväntat</li> </ul> </li> <li>• Under 2017 behöver vi se över vårt uppdrag och permanenta det projekt som hittills varit.             <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Vi kallar samman till möten i styrgruppen för att diskutera hur den framtida verksamheten ska/kan se ut</li> <li>○ Vi formar den permanenta verksamheten tillsammans med våra intressenter</li> </ul> </li> </ul>	

- Vi har löpande dialog med våra vårdcentraler för att kontinuerligt utveckla oss och kunna möta deras behov
  - Vi ser över och fastställer vårt syfte med våra möten med våra vårdcentraler och baserat på det uppdaterar vi ev. agendan
  - 2018 och framåt ska vi ha denna dialog med alla vårdcentraler
  - Alla dialogmöten genomförs med det uppdaterade syftet och agendan
- Vi mäter klientens upplevelse av kontakten med oss för att få underlag för ett kontinuerligt förbättringsarbete.
  - 2017 ser vi över våra enkäter och testar på utvalda klienter (elektronisk)
  - 2018 ska vi använda enkäten för att be klienten om återkoppling efter genomförda aktiviteter/program
- Kostnad per klient/aktivitet
  - Vi mäter våra deltagare i olika aktiviteter
  - Vi rapporterar tid och kostnader på våra aktiviteter
- Vi mäter kontinuerligt väntetiden för våra klienter
  - Underlag för ett kontinuerligt arbete för att korta dessa väntetider
- Vi mäter kontinuerligt hur många deltagare som fullföljer programmet, är aktiva vid avslutning av programmet och efter 12 månader.
  - 2017: Utforma enkäterna, vilka frågor osv. (digitala enkäter)
  - 2018: Mätningarna är naturlig del i all vår verksamhet
- Vi mäter kontinuerligt deltagarantalet i våra gruppaktiviteter för att säkra att vi jobbar med efterfrågade aktiviteter

Projektledning

Mål

Med stark servicekänsla, kundfokus och effektiv resursanvändning genomföra projekt med leverans av förväntad nytta, i rätt tid och till rätt kostnad, i blickfånget

Indikatorer:

- Brukares delaktighet vid projekt (enkät/intervju)
- Utvärdering av projektens kvalitet (enkät/intervju)
- Hålls projektens resursramar
- Blir projekten färdiga i tid

**Verksamhetsplan för projektledning:**

- Vi genomför effektiva projekt som levererar förväntad nytta, i rätt tid och till rätt kostnad.
  - Under 2017 arbetar vi fram vilka indikatorer vi ska använda oss av för att se att vi når målet.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

### Utskottsmål med indikatorer:

- Fritidsavdelningen ska implementera gällande miljöprogram och identifiera framtida vägval för ökad hållbarhet  
*Utskottsmålet nås genom uppfyllnad av verksamhetsmålen.*

### Verksamhetsmål med indikatorer:

- Minskade utsläpp, nyttjande av ej fossila bränslen  
Indikator:
  - Relevant utbildning angående nya rön genomförs
- Modern och miljömässig fordons- och maskinpark
  - Indikator: Förnyas enligt plan, värderas mot status och behov
- Arbetsmiljö  
Indikatorer:
  - Analys av verksamheten genomförs, bland annat skyddsronder
  - Åtgärdsplaner efter skyddsronder genomförs och dokumenteras
  - Tillbudsrapportering genomförs
  - Utbildning i relevanta säkerhetsföreskrifter genomförs

Indikatorer med måtetal genomarbetas under 2017-2018

Uppföljning sker mot fastställda indikatorer samt ekonomi och genomförs på våren, på hösten och som årsredovisning.

### Verksamhetsbeskrivning

Fritidsavdelningen ansvarar för all fritidsverksamhet i Värnamo kommun. Där ingår skötsel och utveckling av alla idrottshallar, fotbollsplaner, simhall, idrottsplatser utomhus, elljusspår, vandringsleder och spontanidrottsplatser.

Fritidsavdelningen stödjer kommunens föreningar och invånare.

Fritidsavdelningen erbjuder Värnamos befolkning stöd och föreläsningar inom viktiga hälsobefrämjande områden.

Avdelningen är organiserad enligt nedan:

### Föreningservice:

Stödjer och ger föreningar bästa möjliga förutsättningar för att bedriva och utveckla sin verksamhet. Administrerar föreningsbidrag och andra former av bidrag. Hjälper föreningar att söka andra former av bidrag utanför kommunen, bidrag från Arvsfonden, Leader osv.

Ansvarar även för uthyrning av kommunens samtliga idrottsanläggningar till föreningar och privatpersoner.

# Verksamhetsplan Fritidsavdelningen 2018-2020

## Tekniska förvaltningen – tekniska utskottet

Bilaga 2

### Arenaservice:

Ansvarar för drift och underhåll av alla våra arenor för fritidsverksamhet, utom simhallen. Ser till att de är attraktiva, ändamålsenliga, tillgängliga och säkra för dem som besöker arenorna. För varje arena ska det finnas en drift- och underhållsplan som följs.

### Simhallen:

Ansvarar för kommunens verksamhet i simhallen som riktas mot allmänheten och skolor. Ansvarar för drift och underhåll av simhallen. Ser till att simhallen är attraktiv, ändamålsenlig, tillgänglig och säker. Simhallen ska ha en drift- och underhållsplan som följs.

### Hälsocenter:

Ansvarar för all kommunens verksamhet för FaR-patienter och arbetar i det nära de olika vårdcentraler som finns i kommunen. Ansvarar även för den verksamhet kommunen erbjuder invånarna för förbättrad hälsa, genom olika kurser och föreläsningar.

Antal FaR-patienter? Antal kurser? Antal föreläsningar?

### Projektledning:

Leding av de olika projekt som bedrivs för att utveckla utbudet av arenor för fritidsaktiviteter. Ofta tidigt involverad i förstudier och projekteringar. Ansvarar sedan för projekten ända till färdigställande och överlämning till arenaservice.

Antal pågående projekt?

### Organisationsbeskrivning

Fritidsavdelningen består av:

- Chef och Projektledare (1,5 pers)
- Föreningservice (ca 3)
- Arenaservice (7)
- Simhall (9)
- FaR/Hälsocenter (3)

### Ekonomi

Driftbudget 2018

Ekonomiska ramar för avdelningen och dess olika områden framgår i driftbudget för 2018.

För att nå visionen med fritidsverksamheten behöver de ekonomiska förutsättningarna växa i takt med stadens tillväxt. Nya anläggningar kräver ökade resurser för drift och underhåll. Det finns viss möjlighet att öka tillgänglighet och nyttjande av kommunens anläggningar men det förutsätter ökad driftbudget, bland annat för ökade personalinsatser.

Översyn av taxor för nyttjande av kommunens anläggningar behöver göras.

Finansiering av FaR behöver utredas i samverkan med Regionen.

# Verksamhetsplan Fritidsavdelningen 2018-2020

## Tekniska förvaltningen – tekniska utskottet

Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022

Beslutade investeringar för Gata-Park framgår i investeringsbudget 2018

Investering för ombyggnation av sim- och sporthallen för att på kort sikt öka fritidsverksamhetens kvalitet och kundfokusering. Förstudie görs 2017-2018 och byggnation 2018-2019.

Fortlöpande investeringsbehov av befintliga anläggningar ökar, därför viss ökning av investeringsramen i budget 2018 generellt, Borgenområdet och för att stödja fritidsverksamhet i kransorterna.

Grundlig och långsiktig analys av hur kommunen ska möta framtiden gällande arenor och anläggningar behöver göras och stora investeringsbehov finns kommande år. Exempelvis kan det vara aktuellt med ny simhall, idrottshallar, ishall etc. Här bör alternativ övervägas och viktiga vägval behöver definieras.



**Utskottets ordförande:** Gottlieb Granberg

**Förvaltningschef:** Jesper du Rietz

**Avdelningschef:** Bo Arvidsson

### Innehållsförteckning

Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys.....	1
Förändring, utveckling och trender .....	1
Mål och uppföljning .....	2
KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.....	2
KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.....	3
Verksamhetsbeskrivning .....	3
Organisationsbeskrivning .....	4
Ekonomi.....	4
Driftbudget 2018 .....	4
Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022.....	4

### Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys

Gata- och parkverksamheten är beroende av långsiktig planering för att upprätthålla en hög kvalitet på befintlig infrastruktur samt för att möjliggöra utbyggnad av infrastrukturen i takt med att kommunen ska växa.

Avdelningen har analys- och värderingsmetod som stöd för att värdera gatunätet avseende längd, värde, kvalitet/slitage och bedömning av behov av åtgärder. Metoden ger även en bedömning av nödvändig ekonomisk satsning för att bibehålla eller ändra ambitionen med vägnätets kvalitet.

Värnamo kommun bör lägga 7,5 miljoner årligen för att upprätthålla nuvarande kvalitet och volym på gatunätet.

En attraktiv kommun förutsätter bland annat trevliga och välskötta park- och grönytor, gator med hög kvalitet och möjlighet till att snabbt och säkert kunna ta sig fram som fotgängare och cyklist.

Viktigt för att uppnå detta är bland annat att gator och parker beaktas vid översiktsplaner, detaljplaner och vid projektering.

Det är eftersträvansvärt med konkretiserade planer och beslut med framförhållning på cirka 5 år och att inriktning finns med 10 års framförhållning.

### Förändring, utveckling och trender

Värnamo kommun ska växa samtidigt som det blir allt tydligare att människans påverkan ger allvarliga konsekvenser för natur och miljö. Detta ger ett allt större krav på all verksamhet att utvecklas för att i största möjliga mån stärka ett hållbart samhällsbyggande. För Gata/parkavdelningen innebär det bland annat att det är viktigt att arbeta för att minimera skadliga utsläpp, dvs minska nyttjande av fossilbränsle. En modern fordons- och maskinpark i kombination med nyttjande av HVO (fossilfritt bränsle) är viktiga strategier.

Arbetsrådets utveckling präglas av en stark digitalisering. För Gata/park innebär det effektivare och noggrannare arbetsmetoder och är dessutom centralt för att vi ska vara en attraktiv och moderna arbetsgivare.

Staden växer och därmed behöver Gata/parkavdelningskapacitet stärkas, både på park- och gatusidan. Resursramar behöver uppräknas i takt med att investeringar görs i kommunen och avdelningen behöver eftersträva effektivare (resurssparande) metoder.

Hela kommunen ska vara attraktiv att leva i och därför eftersträvas en jämn och hög kvalitet både i tätorten och i kransorterna. Nya avtal är därför upprättade med vägföreningarna beskrivande objekt och skötselplaner.

### Mål och uppföljning

KVALITET – God kvalitet för den vi är till för, verksamhetens nytta för medborgaren.

#### Utskottsmål:

*Utskottsmålet uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Bra och säker miljö med trevliga park- och grönytor och väl fungerande infrastruktur
- En jämn och hög kvalitet på gator och grönytor i såväl tätorten som kransorterna

#### Verksamhetsmål med indikatorer:

- Utbyggnad av vägnät
  - Indikator är genomförande av beslutade investeringsprojekt 2018
- Utbyggnad av gång- och cykelvägar
  - Indikator är genomförande av beslutade investeringsprojekt 2018
- Rutiner för renhållning och snöröjning
  - Indikatorer är revidering av rutinerna och mätning av medborgarnas nöjdhet i hela kommunen
- Långsiktigt vägunderhåll inklusive belysning
  - Indikatorer:
    - Tillräcklig ekonomisk ram (7,5 miljoner) för att underhålla vägarna finns i budget.
    - Vägunderhåll genomfört – mätetal i volymer eftersträvas
- Trafiksäkerhetshöjande åtgärder
  - Indikatorer:
    - Ekonomisk ram finns i budget
    - Trafiksäkerhetskapande åtgärder genomförda
- Kvalitativa och säkra lekplatser
  - Indikator:
    - Besiktning av kommunens befintliga lekplatser genomförd
    - Plan för förnyelse av lekplatser finns och följs
- God kvalitet vid kommunens park- och grönytor
  - Indikator är att upprättade skötselplaner följs

Indikatorer med mätetal genomarbetas under 2017-2018

Uppföljning sker mot fastställda indikatorer samt ekonomi och genomförs före på våren, på hösten och som årsredovisning.

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

### Utskottsmål med indikatorer:

- Gata/parkavdelningen ska implementera gällande miljöprogram och identifiera framtida vägval för ökad hållbarhet

*Utskottsmålet nås genom uppfyllnad av verksamhetsmålen*

### Verksamhetsmål med indikatorer:

- Minskade utsläpp, nyttjande av ej fossila bränslen  
Indikator:
  - Beräkning av minskat utsläpp avseende Co2, inkluderande egna fordon och entreprenörer
  - Relevant utbildning angående nya rön genomförs
- Modern och miljömässig fordons- och arbetsmaskinpark
  - Indikator: Förnyas enligt plan, värderas mot status och behov
- Arbetsmiljö  
Indikatorer:
  - Analys av verksamheten genomförs, bland annat skyddsronder
  - Åtgärdsplaner efter skyddsronder genomförs och dokumenteras
  - Tillbudsrapportering genomförs
  - Utbildning i relevanta säkerhetsföreskrifter genomförs
  - Besiktning av arbetsredskap genomförs

## Verksamhetsbeskrivning

### Gata/Parkavdelningen:

Ansvarar för kommunens alla befintliga gator, vägar samt gång- och cykelvägar, med en total längd av 320 km samt en yta av 1 980 000 m<sup>2</sup>. Totala värdet är 400 miljoner kr och målet för gatuavdelningen är att bibehålla värdet på gatubeståndet genom planerat och välgenomtänkt underhåll över tiden. Inom kommunens omkringliggande tätorter verkar vägföreningar som väghållare. Totalt ansvarar vägföreningarna för ca 35 % av kommunens totala väg yta.

Delområden för gatuverksamheten är bland annat:

- Gatubelysning
- Utförande av trafiksäkerhetsåtgärder
- Ytbeläggning
- Snöröjning, halkbekämpning och renhållning
- Avdelningen ansvarar även för nybyggnation.

Ansvarar för skötsel av all parkmark som ligger inom Värnamo tätort samt för samarbetet med vägföreningarna i övriga orter rörande deras grönytor.

Gällande park pågår ett strukturerat arbete för att digitalisera vårt arbetssätt gällande anläggningar, kartor, arbetsorder och registrering av vidtagna åtgärder.

Avdelningen ansvarar för samtliga av kommunen ägda lekplatser och genomför tillsyn, vidareutveckling och underhåll.

Är utförare åt VA-avdelningen och övriga aktörer (ex Värnamo Energi) och genomför bland annat:

- Nybyggnation av ledningar
- Planerat underhållsarbete
- Beredskap för akuta problem, läckor etc
- Byte av vattenmätare
- Fjärrvärmeutbyggnad

Ansvarar för utförande av markarbeten vid exploatering av bostads- och industri-/verksamhetsområden.

Ansvarar för kommunens parkeringsövervakning

### Organisationsbeskrivning

Gata/parkavdelning består av:

- Chef, gatuingenjör (2 pers)
- Gatuenhet (ca25)
- Förrådet med bil- och maskinpool (4)
- Parkenhet (ca 17)
- Skogsförvaltning (0,5)

### Ekonomi

#### Driftbudget 2018

Ekonomiska ramar för avdelningen och dess olika områden framgår i driftbudget för 2018.

Det är väsentligt att driftbudget växer i takt med investeringsprojektens genomförande, dvs i takt med att kommunen växer. I projektblad för investeringsprojekten framgår vilket ökat behov av driftmedel projektet genererar. Full täckning i ram kan inte påräknas varför utveckling av metoder och teknik är nödvändig.

#### Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022

Beslutade investeringar för Gata-Park framgår i investeringsbudget 2018

**Utskottets ordförande:** Gottlieb Granberg

**Förvaltningschef:** Jesper du Rietz

**Avdelningschef:** Ronnie Björkström

### Innehållsförteckning

Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys.....	1
Förändring, utveckling och trender .....	2
Mål och uppföljning .....	2
Kvalitetsmål .....	2
Miljömål.....	<b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>
Verksamhetsbeskrivning .....	4
Organisationsbeskrivning .....	4
Ekonomi.....	5
Driftbudget 2018 .....	5
Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022.....	5

### Planeringsförutsättningar och omvärldsanalys

Värnamo kommun ska ha en VA-försörjning som har som utgångspunkt att påverkan på miljön ska vara minsta möjliga och i att invånarnas hälsa ska vara tryggad. VA-försörjning ska ombesörja de behov som kommunens befolkningsutveckling genererar och de behov av anpassning som klimatförändringarna kommer innebära.

Värnamo har som mål med kommunens vatten- och avloppsförsörjning att säkerställa ett rent och friskt vatten idag och i framtiden.

Ett av de viktigaste strategiska områdena är att identifiera lösning på reservvattentäkt och framtida vattentäkt. Omfattande analys och utredningsarbete måste fullföljas i närtid och åtgärderna bedöms innebära omfattande investeringsbehov.

Kommunen har i huvudsak en väl fungerande VA-försörjning. I en del tidigare identifierade problemområden har man byggt ut med kommunalt VA. Ett nytt avloppsreningsverk i Värnamo togs i drift 2015 vilket renar avloppsvattnet från en stor del av kommunens invånare. Omfattande nyanläggning av överföringsledningar pågår för att säkra vattenkvalitet och minska föroreningsutsläpp från avloppsvatten.

Trots detta finns det en hel del som kan förbättras. VA-försörjningen ska inte bara fungera idag utan måste vara långsiktigt hållbar och kunna anpassas efter framtida klimatförändringar och ökade krav samt den expansion som redovisas i översiktsplanen.

Nyanskningsvärdet för det allmänna VA-systemet beräknas uppgå till ca 3 miljarder kronor. Det är viktigt att ledningsnät och anläggningar sköts och successivt förnyas på ett bra sätt så att kommande generationer inte drabbas av orimligt stora kostnader.

Att fortsätta på den inslagna vägen och investera i kunskapsuppbyggnad både personellt och med digitala system är nödvändigt. Detta så att förnyelse- och förbättringsåtgärder genomförs successivt och där de gör mest nytta, det vill säga är klokt och kostnadseffektivt.

Branschorganisationen Svenskt Vatten anger att förnysetakten för VA-ledningsnät bör uppgå till ca 1,2 % av ledningsnätets längd vilket motsvarar en omsättningstid på ca 80 år. Under 2012 gjordes en revision på VA-ledningsnätet vilket visade att förnysetakten då låg på ca 400 år. Det har gjorts förbättringar på detta och för närvarande ligger förnysetakten för vatten-, spill- och dagvattenledningar på ca 180-, ca 180- respektive ca 110 år. Målsättningen är att på sikt kunna hålla en förnysetakt på ca 100 år vilket innebär ca 3 km för vatten- och spillvatten-ledningar per år och för dagvattenledningar ca 2 km per år.

### Förändring, utveckling och trender

Både förra årets och årets situation, visar på en allt mer utmanande situationen från klimatförändringar. I en situation med högre frekvens av extremregn eller perioder med ovanligt utbredd torka är det viktigt att VA-systemen kan hantera alla uppkomna situationer.

Värnamo kommun ska växa samtidigt som det blir allt tydligare att människans påverkan ger allvarliga konsekvenser för natur och miljö. Detta ger ett allt större krav på all verksamhet att utvecklas för att i största möjliga mån stärka ett hållbart samhällsbyggande.

### Mål och uppföljning

#### Kvalitetsmål

VA-verksamheten håller på att upprätta en VA-plan och är i slutskedet av detta arbete. Syftet med en kommunal VA-planering är att få en heltäckande långsiktig planering för vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen. På detta sätt ska resurserna användas bäst utifrån den rådande situationen och gällande mål och krav.

#### Utskottsmål

*Utskottsmålen uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- Säkerställa rent och friskt dricksvatten på kort och lång sikt
- Stärkt hållbarhet - Minimera negativ påverkan på miljön från avloppsvatten

#### Verksamhetsmål med indikatorer

- Tillgång på rent dricksvatten på kort sikt

##### Indikatorer:

- Kundnöjdhet - Enkät, ev %, bättre än tidigare
- Rent vatten vid provtagning - Grad, antal IG, nollvision
- Regelbunden mätning av alla vattentäkter - Ja/Nej, enligt egenkontroll
- Drift och underhållsplaner av befintliga anläggningar finns o är uppdaterade - Ja/Nej, ett program per anläggning
- Drift och underhållsplaner för befintliga anläggningar följs – Grad
- Mätning av vattennivåer för att säkerhetsställa mängden-fyllnadsgrad

# Verksamhetsplan VA-avdelningen 2018-2020

## Tekniska förvaltningen – tekniska utskottet

Bilaga 4

- Tillgång på rent dricksvatten på lång sikt

### Indikatorer:

- Samverka lokalt, regionalt och nationellt - Grad, definiera forum och frekvens
- Strategisk VA-plan finns och är uppdaterad – grad/Ja/Nej
- Strategisk VA-plan följs - Grad
- Nybyggnation av anläggningar - Grad, följer vi beslutad investeringsplan
- Nästa vattentäkt är identifierad, planerad och beslutad - Grad

- Lägsta möjliga miljöpåverkan från avloppsvatten, 0-vision

### Indikatorer:

- Kundnöjdhet - Enkät, ev %, bättre än tidigare
- Regelbunden mätning - Ja/Nej, enligt egenkontroll
- Mätning av sjöar o vattendrag - Grad, antal IG, nollvision
- Drift och underhållsplaner av befintliga anläggningar finns o är uppdaterade - Ja/Nej, ett program per anläggning
- Drift och underhållsplaner för befintliga anläggningar följs - Grad
- Samverka lokalt, regionalt och nationellt - Grad, definiera forum och frekvens
- Nybyggnation av anläggningar - Grad, följer vi beslutad investeringsplan
- Strategisk framtidsplan finns och är uppdaterad - Ja/Nej
- Strategisk framtidsplan följs - Grad

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas, Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

### **Utskottsmål**

*Utskottsmålen uppnås genom att verksamhetsmålen uppnås.*

- VA-avdelningen ska implementera gällande miljöprogram och identifiera framtida vägval för ökad hållbarhet

### **Verksamhetsmål med indikatorer**

- Minskade utsläpp, nyttjande av ej fossila bränslen

#### Indikator:

- Beräkning av minskat utsläpp avseende Co2, inkluderande egna fordon och entreprenörer
- Relevant utbildning angående nya rön genomförs

- Modern och miljömässig fordons- och arbetsmaskinpark

#### Indikator:

Förnyas enligt plan, värderas mot status och behov

- Arbetsmiljö

#### Indikatorer:

- Analys av verksamheten genomförs, bland annat skyddsronder
- Åtgärdsplaner efter skyddsronder genomförs och dokumenteras
- Tillbudsrapportering genomförs
- Utbildning i relevanta säkerhetsföreskrifter genomförs
- Besiktning av arbetsredskap genomförs

### Verksamhetsbeskrivning

Det finns ca 33 500 invånare i Värnamo kommun. Av dessa var 27 447 anslutna till kommunalt avlopp och ca 28 300 anslutna till kommunalt dricksvatten januari 2016. Kommunen är självförsörjande på dricksvatten och avloppsvattnet renas i kommunens egna avloppsreningsverk. Tekniska Förvaltningen ansvarar för de kommunala VA-anläggningarna. Ansvarsområdet för det allmänna vatten- och avloppsnätet sträcker sig fram till fastigheternas

förbindelsepunkt, gränsen mellan kommunens och fastighetens ledning. Innanför förbindelsepunkten ligger ansvaret för ledningar och va-installationer hos fastighetsägaren. För att klara vattenförsörjning och avloppsrening för de som är anslutna till den allmänna VA-försörjningen i Värnamo kommun finns:

- 10 vattenverk
- 10 avloppsreningsverk
- 826 km långt ledningsnät, fördelat på 435 km avloppsledningar, 83 km tryckavlopp och 308 km vattenledningar med bland annat
- 50 spillvattenpumpstationer,
- 9 tryckstegringsstationer
- 13 dagvattenpumpstationer

Beredskap för både reningsverk och vattenverk fullföljs dygnets alla timmar och utgör en central och dimensionerande verksamhet.

### Organisationsbeskrivning

VA-Avdelningen består av:

- VA-Chef (1 pers)
- VA-Ingenjörer och ledningsnätsingenjör (3)
- Vattenverket -driftledare, processingenjör och 3 drifttekniker (5)
- Reningsverket - Driftledare, VA-tekniker/labbar och 5 drifttekniker (7)
- Kundtjänst utgörs av ca 2,0 tjänster och är organiserad i förvaltningsstaben (2)

VA organisationen behöver renodlas. Idag har VA många av sina tjänster utspridda i stab och under andra organisationer. Resultat från såväl hållbarhetsindex som studier från Svenskt Vatten visar att de kommunala organisationerna för vatten- och avloppstjänster har god kapacitet för drift, men behöver stärkas för att klara att säkra tjänsternas långsiktiga hållbarhet.

Det handlar dels om att ha kapacitet för planering, strategier och åtgärdsprogram men även den kommunala beställarrollen (utredning-upphandling-projektledning-byggledning) behöver stärkas. Redan med dagens investeringstakt är VA-organisationernas kapacitet en begränsande faktor för att genomföra nödvändiga investeringar parallellt med det omfattande drift- och underhållsarbetet. Organisationsförstärkning är nödvändig för att möjliggöra önskad investeringstakt.



### Ekonomi

#### Driftbudget 2018

VA-verksamheten ska täcka sina kostnader till fullo med taxa, dvs 100% taxefinansierat. Under de senaste 5 åren har VA-verksamheten investerat stora summor för att uppdatera sina anläggningar och ledningsnät. Investeringar på 481 miljoner har genererat kraftiga kapitalkostnader som faller ut i driftsbudgeten. För att finansiera åtgärderna har en successiv höjning av VA-taxan varit nödvändig. Idag är driftsbudgeten i balans och resulterade 2016 i ett litet överskott. Ränteläget påverkar oerhört mycket och en ökning med någon procent slår

ut budgeten omedelbart med ett underskott som följd. Tvärtom, om ränta sänks, kan ett överskott falla ut. VA lånar pengar av Värnamo kommun som sätter räntan.

#### Investeringsbudget 2018 samt plan 2019-2022

Beslutade investeringar för VA-avdelningen framgår i investeringsbudget 2018.

VA-verksamheten har ett kontinuerligt investeringsbehov för att inte anläggningar och ledningsnät ska förfalla. Att genomföra ett väl planerat framtida underhåll kommer att resultera i bra anläggningar och ledningsnät.

Omfattande ledningsarbeten mellan kransorterna och tätorten är inplanerade för att möjliggöra att avloppsvatten renas i kommunens moderna reningsverk vid Påslund och för att leda vatten från vattenverket i Ljusevecka ut till kransorterna. I takt med att detta arbete blir klart kommer vatten- och reningsverk vid kransorterna att avvecklas.

VA har jobbat många år för att hitta en reservvattentäkt eller en ny vattentäkt. Detta för att säkra kommunens framtida dricksvattenförsörjning.

Kostnaden för en ny vattentäkt är stor. Arbetet pågår, men att hitta en ny grundvattentäkt är svårt och alternativet kan bli ett ytvatten från tex Bolmen eller liknande.

För att klar det framtida investeringsbehovet kommer VA-taxan höjas.